

Mårtenson, Nils
Tel: 010-698 16 03
nils.martenson
@naturvardsverket.se

BESLUT
2018-07-11 Ärendenr:
NV-04717-18

Beslut om skydds jakt efter gråsäl i Stockholms län 2018

Beslut

Naturvårdsverket beslutar att utöka antalet gråsäl som får fällas i skydds jakt i Stockholms län med ytterligare 60 gråsäl.

Skyddsjakten får endast ske efter gråsäl som befinner sig inom 200 meter från en plats där fiske bedrivs och där gråsäl orsakat skador på fiskeredskap eller tagit fångst från redskapen.

Skyddsjakten får ske från stillaliggande båt med motorn på eller av.

Vid sidan av klass 1 ammunition får även kulammunition av klass 2 användas.

Detta beslut ska delges med kungörelsedelgivning och gälla även om det överklagas.

Villkor för skydds jaktens genomförande

Jakttid

Skyddsjakten efter det utökade antalet gråsäl som får fällas i Stockholms län får ske under tiden från och med den 19 juli till och med den 31 december 2018.

Övriga villkor

Villkoren vad gäller jaktområde, undantagna områden, vem som får jaga, jaktmetod och tillåtna jaktmedel, åtgärder innan skydds jakt, återrapportering när gråsäl har fällts samt villkoren för bärgning och provtagning är samma som framgår av Naturvårdsverkets beslut den 6 april 2018 (NV-08921-17), se bilaga 2.

Bakgrund

Naturvårdsverket fattade på eget initiativ den 6 april 2018 beslut om att tillåta skyddsjakt efter 80 gråsäl i Stockholms län (totalt 600 i hela landet). Beslutet föregicks av en utredning som innefattade bland annat samråd med berörda myndigheter. Utredningen redovisas i det generella beslutet om skyddsjakt (se bilaga 2).

Skäl

Aktuella bestämmelser

Naturvårdsverket får på eget initiativ besluta om skyddsjakt efter säl för att förhindra allvarlig skada på fiske om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Detta framgår av 23 a och b §§ jaktförordningen (1987:905).

I beslut om skyddsjakt ska det enligt 9 b § jaktförordningen anges

- vilka arter som berörs och antalet djur som får fällas,
- vilka medel och metoder som får användas,
- vilken tid och vilket område som avses,
- de villkor som i övrigt behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd, och
- den kontroll som kommer att ske.

Naturvårdsverket kan med stöd av jaktförordningen 24 d § tillåta jakt från motordrivna fordon, exempelvis båtar med motorn igång, vilket annars är förbjudet enligt 31 § jaktlagen (1987:259).

Naturvårdsverket kan med stöd av 43 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2002:18) om jakt och statens vilt tillåta att skyddsjakt efter säl även får ske med klass 2-ammunition. Enligt 16 § samma föreskrifter får annars bara kulpatroner av klass 1 användas för jakt efter säl.

Med stöd av 59 § jaktförordningen får Naturvårdsverket besluta att ett skyddsjaksbeslut ska gälla även om det överklagas.

Om en obestämd krets ska delges ett beslut får det enligt 49 § delgivningslagen (2010:1932) ske genom kungörelsedelgivning.

Skyldigheter som följer av Sveriges EU-medlemskap

Gråsäl finns med i det så kallade art- och habitatdirektivet, bilagorna 2 och 5 till rådets direktiv (92/93/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter. Det innebär bland annat att Sverige måste säkerställa att exempelvis jakt efter gråsäl är förenlig med upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för arten.

Naturvårdsverkets bedömning

Behovet av att utöka det tillåtna antalet

Naturvårdsverket noterar att det rapporterats in 80 fällda gråsäl i Stockholms län. Möjligheten att bedriva skydds jakt i Stockholms län utifrån det generella beslutet har därmed upphört. Baserat på erfarenheter från tidigare år utgår Naturvårdsverket från att det kommer finnas ett fortsatt behov av att kunna freda fiskeverksamhet i området från sälangrepp. Vidare har det efter att tillåtet antal gråsäl fällt inkommit flertalet önskemål från fiskare i länet gällande att det tillåtna antalet ska utökas.

Förhindrande av allvarlig skada

Havs- och vattenmyndigheten m.fl. har i yttrande till Naturvårdsverket lämnat uppgifter om de skador som gråsäl (och knubb- samt vikaresäl) orsakar fisket. Antalet fiskare som rapporterade sälskador under 2017 är betydande och i jämförbar storleksordning med 2016. I december 2014 rapporterade Havs- och vattenmyndigheten att total ekonomisk skada beräknat på infiskningsvärde enligt loggböcker och kustfiskejournaler uppgår till ca 33,3 miljoner kronor per år. Då är heller inte så kallade dolda skador på fisket medräknat. Skadorna bedöms inte ha minskat sedan dess och inget talar för minskade sälskador under 2018. Havs- och vattenmyndigheten rapporterar också om att det troligen finns ett antal fiskare som har sälskador men av olika anledningar inte rapporterar dessa.

Flera länsstyrelser rapporterar om att påverkan från säl är mycket stor på fisket och även att fiskare tvingas avstå från att använda sina redskap då risken för allvarliga skador är för stor. Omfattningen av skadorna varierar under året men Naturvårdsverket konstaterar att de flesta fiskemetoder drabbas av allvarliga skador under hela fiskesäsongen. Gråsäl antas även göra större skador på fiskeredskap då den blir större och kraftfullare än de andra sälarterna.

Naturvårdsverket noterar att skydds jakt efter säl ibland endast kan förväntas ha en relativt begränsad och tillfällig effekt mot skador. Men Naturvårdsverket bedömer att skydds jakt kan vara en lämplig lösning då jakten kan få säl att undvika de områden som nyttjas av fiskare och då den kan riktas mot skadegörande individer.

Naturvårdsverket gör därför bedömningen att gråsäl med stor sannolikhet kommer fortsätta att orsaka allvarliga skador. Skydds jakt efter gråsäl behövs därför för att det ska finnas möjlighet att förhindra skador.

Annan lämplig lösning

Det finns flera olika skadeförebyggande åtgärder som generellt kan vidtas för att minska sälskadorna på fisket, exempelvis;

- fiske vid olika tidpunkter på dygnet
- skrämna bort sälarna från fiskeplatserna med exempelvis ljud
- vakta vid redskapen
- fiske i kortare perioder
- byte av fångstplatser
- val av redskap som är särskilt utformade

Erfarenheterna visar att dessa skadeförebyggande åtgärder har begränsad och oftast kortvarig effekt. Trots en längre tids arbete för att utveckla redskap och

metoder som ska vara säkra mot sälangrepp finns det ännu inte fiskeredskap som effektivt förebygger och minskar risken för sälskador för alla typer av fiske och för alla fiskares behov och förutsättningar. Mot denna bakgrund bedömer Naturvårdsverket att det saknas annan lämplig lösning än skydds jakt för att helt förhindra de allvarliga skador som orsakas av gråsäl och att skydds jakt är ett nödvändigt komplement till andra åtgärder.

Gynnsam bevarandestatus

Helsingforskommissionen (det styrande organet för Helsingforskonventionen om skydd av Östersjöområdets marina miljö) föreslår att det undre referensvärdet för antalet gråsäl bör ligga på minst 10 000. Detta referensvärde är även det som i enlighet med art- och habitatdirektivet inrapporterats av Sverige till Europeiska Unionen.

Genom att antalet gråsäl överstiger referensvärdet säkras den biologiska nivå som krävs för att upprätthålla ett livskraftigt bestånd. Skydds jakt kan tillåtas utan att gynnsam bevarandestatus äventyras om populationen överstiger denna nivå och har en långsiktig positiv tillväxt.

Av den nationella förvaltningsplanen för gråsäl i Östersjön från 2012 framgår att gråsälarna ska ha en gynnsam bevarandestatus och en neutral eller positiv utveckling.

Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för övervakning av beståndsutvecklingen hos sälarterna i de svenska havsområdena. Övervakningen utförs av Naturhistoriska riksmuseet.

Av yttrande från Naturhistoriska riksmuseet framgår att gråsälspopulationen i Östersjön har gynnsam bevarandestatus. Antalet gråsäl i Östersjön beräknas uppgå till mellan 38 000 – 50 000 individer. Då sälarna är så pass rörliga även inom begränsade tidsperioder betraktas gråsälarna i hela Östersjön som en förvaltningsenhet. Tillväxthastigheten låg på 5,7 % per år fram till 2014 men har sedan dess minskat något.

Naturvårdsverket bedömer mot denna bakgrund att skydds jakt efter ytterligare 60 gråsäl i Stockholms län inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Sammanfattningsvis gör därför Naturvårdsverket bedömningen att samtliga förutsättningar är uppfyllda och fattar därför beslut om att tillåta skydds jakt efter ytterligare 60 gråsäl.

Villkor

Syftet med skydds jakten är att förhindra allvarliga skador på fångst och redskap och en förutsättning är att det inte finns någon annan lämplig lösning. Därför tillåts skydds jakten endast i närheten av platser där fiske bedrivs (inom 200 meter) och där gråsäl orsakat skador på fiskeredskap eller tagit fångst från redskapen.

För att underlätta bärgning av fällda sälar får jakten ske från båt med motorn påslagen. Ammunition av klass 2 tillåts för att möjliggöra användning av ammunition som minskar risken för rikoschetter.

Det bedöms vara av vikt att Naturhistoriska riksmuseet får in de prover som behövs för deras arbete med att övervaka gråsälpopulationens hälsostatus. Det finns därför krav på att prover från fälld säl som kunnat bärgas skickas in till Naturhistoriska riksmuseet under vissa tidsperioder.

Verkställighet och kungörelse

Med hänsyn till att skadorna är allvarliga och pågående är det viktigt att skyddsjakten kan inledas snarast möjligt. Detta är nödvändigt för att förhindra att ytterligare allvarliga skador uppstår. Det finns därför skäl för att beslutet ska gälla även om det överklagas. Med hänsyn till berörda möjligheter att ta del av beslutet bestäms att jakten får inledas den 19 juli 2018.

Beslutet ska delges genom så kallad kungörelsedelgivning. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Naturvårdsverket på Valhallavägen 195 i Stockholm alt. Forskarens väg 5 i Östersund och på vår webbplats www.naturvardsverket.se.

Upplysningar

Kontaktuppgifter till Naturvårdsverkets kundtjänst och webbplats

Webbplats: www.naturvardsverket.se/saljakt

E-post: viltforvaltning@naturvardsverket.se

Telefon: 010-698 10 00 (vardagar 08:00-16.30)

Se bilaga 1 för information om hur man överklagar.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Marcus Öhman efter föredragning av handläggaren Nils Mårtenson.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Marcus Öhman

Nils Mårtenson

Kopia till:

Havs- och vattenmyndigheten
HELCOM
Jordbruksverket
Jägarnas Riksförbund
Klimat- och miljödepartementet, Oslo
Kustbevakningen
Lantbrukarnas Riksförbund
Länsstyrelsen i Stockholms län
Miljödepartementet, Stockholm
Miljö- och Födevareministeriet, Köpenhamn
Naturhistoriska riksmuseet
Näringsdepartementet, Stockholm
Närings- och fiskeridepartementet, Oslo
Polismyndigheten
Program Sälar och Fiske
Skärgårdarnas riksförbund
Svenska Fiskares Riksförbund
Svenska Jägareförbundet
Svenska Naturskyddsföreningen
Svenska Rovdjursföreningen
Sveriges Fiskevattenägareförbund
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund
Sveriges Yrkesfiskares Ekonomiska Förening
Viltskadecenter
Världsnaturfonden WWF

Bilaga 1.**Var ska beslutet överklagas?**

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Stockholm.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.

Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Förvaltningsrätten i Stockholm.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt och det ska vara undertecknat.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,

vilket beslut som Ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

1(11)

Bilaga 2.

Mårtenson, Nils
Tel: 010-698 16 03
nils.martenson
@naturvardsverket.se

BESLUT
2018-04-06 Ärendenr:
NV-08921-17

Beslut om skydds jakt efter gråsäl för 2018

Beslut

Naturvårdsverket beslutar att tillåta skydds jakt efter 600 gråsäl.

Skydds jakten får endast ske efter gråsäl som befinner sig inom 200 meter från en plats där fiske bedrivs och där gråsäl orsakat skador på fiskeredskap eller tagit fångst från redskapen.

Skydds jakten får ske från stillaliggande båt med motorn på eller av.

Vid sidan av kulammunition av klass 1 får även kulammunition av klass 2 användas.

Detta beslut ska delges med kungörelsedelgivning och gälla även om det överklagas.

Villkor för skydds jaktens genomförande

Jakttid

Skyddsjakten får ske under tiden från och med den 20 april till och med den 31 december 2018.

Jaktområde

Skyddsjakten får ske inom svenskt territorialvatten inom:

- Norrbottens län
- Västerbottens län
- Västernorrlands län
- Gävleborgs län
- Uppsala län
- Stockholms län
- Södermanlands län
- Östergötlands län
- Gotlands län
- Kalmar län
- Blekinge län
- Skåne län

Undantagna områden

Ingen skydds jakt efter gråsäl får med stöd av detta beslut ske inom nationalparker. Jakt enligt detta beslut inom andra skyddade områden (exempelvis sälskyddsområden, Natura 2000-områden eller naturreservat) är bara tillåten om den kan ske utan hinder av de regler som gäller i dessa områden. Länsstyrelsen i aktuellt län kan lämna information om var sådana områden finns och vilka regler som gäller där.

Inom vissa områden, som inte omfattas av annat områdesskydd, sker inventering av sälar under våren. För dessa områden tillåts endast skydds jakt efter gråsäl under tiden från och med den 16 juni till och med den 31 december 2018:

Norrbottens län	Vidbrännan
Västerbottens län	Lördagshällan Yttre Järnäsgrund
Uppsala län	Märketshällan Märketskallen
Stockholms län	Skvalbådan, Gillöga skärgård Stänkbådan, Gillöga skärgård Svartkobben, Gillöga skärgård Torrbådan, Gillöga skärgård Ägglösen Dromgrunnan Karvasen, Landsort Lönnbådan, Landsort Roxen, Landsort

Tuvan
Märkbåden

Östergötlands län

Höga ören

Fiskodling

Detta beslut medger inte skyddsjakt för att förhindra allvarlig skada vid fiskodling. För att få bedriva skyddsjakt vid fiskodling krävs ett separat beslut som Naturvårdsverket beslutar om efter ansökan från enskild.

Antal gråsäl som får fällas

Totalt får 600 gråsäl fällas under skyddsjakten. Antalet fördelas enligt följande mellan länen:

Norrbottens län	60
Västerbottens län	35
Västernorrlands län	50
Gävleborgs län	90
Uppsala län	40
Stockholms län	80
Södermanlands län	35
Östergötlands län	20
Kalmar län	45
Gotlands län	60
Blekinge län	45
Skåne län	40

Utbildning och statligt jaktkort

Den som jagar gråsäl från båt ska ha gått utbildning i säljakt. Utbildningen ska vara organiserad av jägarorganisation i Sverige eller Finland.

Den som jagar ska betala viltvårdsavgift för statligt jaktkort.

Jaktmetoder och tillåtna jaktmedel

Skyddsjakten får bedrivas:

- från land
- från is
- från konstruktion som är fäst på botten
- från stillaliggande båt med motorn på eller av
- med typgodkänt fångstredskap

Vid jakt med gevär får vid sidan av kulammunition av klass 1 skyddsjakten även ske med ammunition av klass 2.

Kontakta Naturvårdsverket innan och efter skyddsjakt

Innan skyddsjakt

Den som avser att bedriva skyddsjakt efter gråsäl ska närmaste vardag innan jakten genomförs besöka Naturvårdsverkets hemsida, eller kontakta Naturvårdsverkets kundtjänst, för att få information om hur många gråsäl som

återstår av antalet som tillåtits i det aktuella länet och för att få information om provtagning fortfarande ska ske från fällda sälar i det aktuella området. Se nedan under ”Upplysningar” för kontaktuppgifter till Naturvårdsverket.

Efter skyddsjakt

Den som fällt säl under skyddsjakt ska meddela detta till Naturvårdsverkets så snart som möjligt men senast närmaste vardag efter att säl fällts. För att lämna uppgifterna går det att använda sig av det formulär som finns tillgängligt för ändamålet på Naturvårdsverkets hemsida. Alternativt går det också att kontakta kundtjänst via telefon eller e-post.

Dessa uppgifter ska lämnas:

- Skyttens namn, adress, telefonnummer och e-postadress
- Tidpunkt då säl fällts
- Position där säl fällts i WGS84-format (eller annat likvärdigt format) och var denna position är i förhållande till närliggande känd plats (exempelvis ort, ö, fyr, vattenområde eller motsvarande)
- Uppskattat avstånd mellan position där säl fällts och plats där fiske bedrivs
- Om säl bärgats och om provtagning genomförts.

Bärgning och provtagning

Fällda gråsäl ska så långt som möjligt bärgas. Om gråsäl fällts och har kunnat bärgas ska provtagning ske:

- i Norrbottens län ner till och med Uppsala län under tiden från och med den 1 augusti till och med den 31 december tills 50 sälar fällts och bärgats under perioden
- i Stockholms län ner till och med Skåne län under tiden från och med den 1 augusti till och med den 31 december tills 50 sälar fällts och bärgats under perioden

När provtagning från gråsäl ska ske innefattar detta följande prover:

- Underkäke
- Samtliga inre organ utskuret i ett stycke från tunga till anus (inkl. mag- och tarmkanal)
- Reproduktionsorgan (inkl. ev. foster) från honor, testiklar och penisben från hanar
- Remsa av späck och hud (några cm bred och ca 30 cm lång, ca 200 gram)
- En bit muskel ca 100 gram

Proverna ska skickas in till Naturhistoriska riksmuseet.

Om gråsäl fälls utanför de angivna tidsperioderna för provtagning eller när för provtagningen angivet antal fällts och bärgats under perioden ska ingen provtagning ske. Ersättning för provtagningen kommer endast utgå för komplett provtagning som skett under ovan angivna tidsperioder.

Ersättning får utgå även för provtagning som genomförs vid skyddsjakt efter gråsäl före den 1 augusti, om provtagningen sker efter överenskommelse med Naturhistoriska riksmuseet.

Handledning och instruktioner för provtagning finns tillgängligt genom Naturvårdsverkets kundtjänst och webbplats (se under ”Upplysningar”).

Bakgrund

Naturvårdsverket kan besluta om skyddsjakt efter säl på eget initiativ eller efter ansökan från enskilda. I likhet med föregående år har Naturvårdsverket valt att på eget initiativ utreda behovet av skyddsjakt. Grundtanken är att om möjligt förekomma enskilda ansökningar och därmed möjliggöra skyddsjakt så snart behov uppstår i samband med skada på fångst eller redskap. Ärendets handläggning har innefattat en skrivelse med aktuella frågeställningar till berörda länsstyrelser, Havs- och vattenmyndigheten, Sveriges Lantbruksuniversitet, Naturhistoriska riksmuseet och Jordbruksverket samt olika intresseorganisationer. Naturvårdsverket har mottagit svar och synpunkter från både skrivelsemottagare samt andra berörda.

Skäl

Aktuella bestämmelser

Naturvårdsverket får på eget initiativ besluta om skyddsjakt efter säl för att förhindra allvarlig skada på fiske om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Detta framgår av 23 a och 23 b §§ jaktförordningen (1987:905).

I beslut om skyddsjakt ska det enligt 9 b § jaktförordningen anges

- vilka arter som berörs och antalet djur som får fällas,
- vilka medel och metoder som får användas,
- vilken tid och vilket område som avses,
- de villkor som i övrigt behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd, och
- den kontroll som kommer att ske.

Naturvårdsverket kan med stöd av 24 d § jaktförordningen tillåta jakt från motordrivna fordon, exempelvis båtar med motorn igång, vilket annars är förbjudet enligt 31 § jaktlagen (1987:259).

Naturvårdsverket kan med stöd av 43 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2002:18) om jakt och statens vilt tillåta att skyddsjakt efter säl även får ske med klass 2-ammunition. Enligt 16 § samma föreskrifter får annars bara kulpatroner av klass 1 användas för jakt efter säl.

Med stöd av 59 § jaktförordningen får Naturvårdsverket besluta att ett skyddsjaksbeslut ska gälla även om det överklagas.

Om en obestämd krets ska delges ett beslut får det enligt 49 § delgivningslagen (2010:1932) ske genom kungörelsedelgivning.

Skyldigheter som följer av Sveriges EU-medlemskap

Gråsäl finns med i det så kallade art- och habitatdirektivet, bilagorna 2 och 5 till rådets direktiv (92/93/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter. Det innebär bland annat att Sverige måste säkerställa att exempelvis jakt efter gråsäl är förenlig med upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för arten.

Naturvårdsverkets bedömning

Förhindrande av allvarlig skada

Havs- och vattenmyndigheten m. fl. har i yttrande till Naturvårdsverket lämnat uppgifter om de skador som gråsäl (och knubb- samt vikaresäl) orsakar fisket. Antalet fiskare som rapporterade sälskador under 2017 är betydande och i jämförbar storleksordning med 2016. I december 2014 rapporterade Havs- och vattenmyndigheten att total ekonomisk skada beräknat på infiskningsvärde enligt loggböcker och kustfiskejournaler uppgår till ca 33,3 miljoner kronor per år. Då är heller inte så kallade dolda skador på fisket medräknat. Skadorna bedöms inte ha minskat sedan dess och inget talar för minskade sälskador under 2018. Havs- och vattenmyndigheten rapporterar också om att det troligen finns ett antal fiskare som har sälskador men av olika anledningar inte rapporterar dessa.

Flera länsstyrelser rapporterar om att påverkan från säl är mycket stor på fisket och även att fiskare tvingas avstå från att använda sina redskap då risken för allvarliga skador är för stor. Omfattningen av skadorna varierar under året men Naturvårdsverket konstaterar att de flesta fiskemetoder drabbas av allvarliga skador under hela fiskesäsongen. Gråsäl antas även göra större skador på fiskeredskap då den blir större och kraftfullare än de andra sälarterna.

Naturvårdsverket bedömer att skydds jakt efter säl ibland endast kan förväntas ha en relativt begränsad och tillfällig effekt mot skador. Men Naturvårdsverket bedömer att skydds jakt kan vara en lämplig lösning då jakten kan få sälarna att undvika de områden som nyttjas av fiskare och då den kan riktas mot skadegörande individer.

I likhet med föregående år gör Naturvårdsverket bedömningen att gråsäl med stor sannolikhet kommer fortsätta att orsaka allvarliga skador. Skydds jakt efter gråsäl behövs därför för att det ska finnas möjlighet att förhindra skador.

Annan lämplig lösning

Det finns flera olika skadeförebyggande åtgärder som generellt kan vidtas för att minska sälskadorna på fisket, exempelvis;

- fiske vid olika tidpunkter på dygnet
- skrämman bort sälarna från fiskeplatserna med exempelvis ljud
- vakta vid redskapen
- fiske i kortare perioder
- byte av fångstplatser

- val av redskap som är särskilt utformade

Erfarenheterna visar att dessa skadeförebyggande åtgärder har begränsad och oftast kortvarig effekt. Trots en längre tids arbete för att utveckla redskap och metoder som ska vara säkra mot sälangrepp finns det ännu inte fiskeredskap som effektivt förebygger och minskar risken för sälskador för alla typer av fiske och för alla fiskares behov och förutsättningar. Mot denna bakgrund bedömer Naturvårdsverket att det saknas annan lämplig lösning än skyddsjakt för att helt förhindra de allvarliga skador som orsakas av gråsäl och att skyddsjakt är ett nödvändigt komplement till andra åtgärder.

Gynnsam bevarandestatus

Helsingforskommissionen (det styrande organet för Helsingforskonventionen om skydd av Östersjöområdets marina miljö) föreslår att det undre referensvärdet för antalet gråsäl bör ligga på minst 10 000. Detta referensvärde är även det som i enlighet med art- och habitatdirektivet inrapporterats av Sverige till Europeiska Unionen.

Genom att antalet gråsäl överstiger referensvärdet säkras den biologiska nivån som krävs för att upprätthålla ett livskraftigt bestånd. Skyddsjakt kan tillåtas utan att gynnsam bevarandestatus äventyras om populationen överstiger denna nivå och har en långsiktig positiv tillväxt.

Av den nationella förvaltningsplanen för gråsäl i Östersjön från 2012 framgår att gråsälarna ska ha en gynnsam bevarandestatus och en neutral eller positiv utveckling.

Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för övervakning av beståndsutvecklingen hos sälarterna i de svenska havsområdena. Övervakningen utförs av Naturhistoriska riksmuseet.

Av yttrande från Naturhistoriska riksmuseet framgår att gråsälspopulationen i Östersjön har gynnsam bevarandestatus. Antalet gråsäl i Östersjön beräknas uppgå till mellan 38 000 – 50 000 individer. Då sälarna är så pass rörliga även inom begränsade tidsperioder betraktas gråsälarna i hela Östersjön som en förvaltningsenhet. Tillväxthastigheten låg på 5,7 % per år fram till 2014 men har sedan dess minskat något.

Naturvårdsverket bedömer mot denna bakgrund att skyddsjakt efter totalt 600 gråsäl fördelat på berörda län enligt ovan inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Sammanfattningsvis gör därför Naturvårdsverket bedömningen att samtliga förutsättningar är uppfyllda och fattar därför beslut om att tillåta skyddsjakt efter gråsäl.

Villkor

De beslutade jakttiderna syftar till att ge så goda förutsättningar som möjligt för skyddsjakt efter gråsäl samtidigt som hänsyn tas till sälarnas behov av ro under kutningstiden. Jakttiden börjar därför den 20 april 2018.

Syftet med skyddsjakten är att förhindra allvarliga skador på fångst och redskap och en förutsättning är att det inte finns någon annan lämplig lösning. Därför tillåts skyddsjakten endast i närheten av platser där fiske bedrivs (inom 200 meter) och där gråsäl orsakat skador på fiskeredskap eller tagit fångst från redskapen.

För att underlätta bärgning av fällda sälar får jakten ske från båt med motorn påslagen. Ammunition av klass 2 tillåts för att möjliggöra användning av ammunition som minskar risken för rikoschetter.

Det bedöms vara av vikt att Naturhistoriska riksmuseet får in de prover som behövs för deras arbete med att övervaka gråsälpopulationens hälsostatus. Det finns därför krav på att prover från fälld säl som kunnat bärgas skickas in till Naturhistoriska riksmuseet under vissa tidsperioder.

Verkställighet och kungörelse

Med hänsyn till att skadorna är allvarliga och pågående är det viktigt att skyddsjakten kan inledas då jakttiden börjar. Detta är nödvändigt för att förhindra att ytterligare allvarliga skador uppstår. Det finns därför skäl för att beslutet ska gälla även om det överklagas. Det finns även tid mellan beslutsdatum och jaktstart som ger berörda möjlighet att ta del av beslutet innan det börjar tillämpas.

Beslutet ska delges med kungörelsedelgivning. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Naturvårdsverket på Valhallavägen 195 i Stockholm alt. Forskarens väg 5 i Östersund och på vår webbplats www.naturvardsverket.se.

Upplysningar

Länsstyrelserna får med stöd av 47 § jaktförordningen meddela tillstånd till jakt på sådant allmänt vatten och sådana holmar, klippor och skär som avses i 12 § andra stycket jaktlagen. Det är även möjligt att efter överenskommelse med jakträttshavaren bedriva skyddsjakt efter säl på annans jaktområde.

Kontaktuppgifter till Naturvårdsverkets kundtjänst och webbplats

Webbplats: www.naturvardsverket.se/saljakt

E-post: viltforvaltning@naturvardsverket.se

Telefon: 010-698 10 00 (vardagar 08:00-16.30)

Se bilaga för information om hur man överklagar.

Beslut i ärendet har fattats av biträdande avdelningschefen Gunilla Ewing Skotnicka efter föredragning av enhetschefen Marcus Öhman. I ärendets handläggning har handläggaren Nils Mårtenson samt juristen Nils Henriksson deltagit.

Gunilla Ewing Skotnicka

Marcus Öhman

Kopia till:

Havs- och vattenmyndigheten
HELCOM
Jordbruksverket
Jord- och Skogsbruksministeriet, Helsingfors
Jägarnas Riksförbund
Klimat- och miljödepartementet, Oslo
Kustbevakningen
Lantbrukarnas Riksförbund
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Gotlands län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Östergötlands län
Miljödepartementet, Stockholm
Miljöministeriet, Helsingfors
Miljö- och Födevareministeriet, Köpenhamn
Naturhistoriska riksmuseet
Näringsdepartementet, Stockholm
Närings- och fiskeridepartementet, Oslo
Polismyndigheten
Program Sälar och Fiske
Skärgårdarnas riksförbund
Svenska Fiskares Riksförbund
Svenska Jägareförbundet
Svenska Naturskyddsföreningen
Svenska Rovdjursföreningen
Sveriges Fiskevattenägareförbund
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund
Sveriges Yrkesfiskares Ekonomiska Förening
Viltskadecenter
Världsnaturfonden WWF

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Stockholm.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.

Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Förvaltningsrätten i Stockholm.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt och det ska vara undertecknat.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,

vilket beslut som Ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.